

Hormajärvi-yhdistys ry

TOIMINTAKERTOMUS 2017-2018

Syksyn hoitokalastuksen nuottausta valmistellaan 30.10.2017 (kuva: Anna-Stiina Heiskanen)

Hallitus ja tilintarkastajat

Puheenjohtaja: Anna-Stiina Heiskanen

Sihteeri: Risto Natunen

Rahastonhoitaja: Erkki Tuominen

Muu hallitus:

Hannu Teinilä

Riikka Ventelä

Anssi Vottonen

Hilkka Hyrkkö (varajäsen)

Jussi Rängman (varajäsen; tammikuuhun 2018 asti)

Matti Törhönen (varajäsen, lokakuuhun 2017 asti)

Yhdistyksen tilintarkastaja on Paul Packalén / varalla Juhani Kumpulainen.

Hallitus on kokoontunut kauden aikana 8 kertaa.

Jäsenistö ja jäsenmaksut

Yhdistyksen rekisterissä on toimintakauden päättyessä 187 jäsenmaksun maksanutta jäsentä. Vuosikokouksen vahvistama jäsenmaksu oli 40 €. Jäsenkirjeitä on lähetty toimintakauden aikana 5 kappaletta (heinäkuussa, lokakuussa, joulukuussa, maaliskuussa, ja toukokuussa). Jäsenkirjeet ovat luettavissa yhdistyksen www-sivuilla:
<http://www.hormajarvi.fi/ajankohtaista.html>.

Yhdistyksen talous

Yhdistyksen tulorahoitus koostuu jäsenmaksuista, arpajaisista, tukituotteiden myynnistä, jäsenistön toiminta-avustuksista, kuten hapetinpäivistä ja vesihoitomaksuista sekä yksityiseltä ja julkiselta sektorilta saatavista avustuksista. Vesihoitomaksuja kertyi 30.4.2018 päättyneellä tilikaudella 5.750 €. Uudenmaan ELY-keskus tuki yhdistyksen hoito- ja kunnostustyötä summalla 7.021 €. Tilikauden 1.5.2017 – 30.4.2018 tulos on summalla -3.406 € alijäämäinen. Yhdistyksen taseen loppusumma on 63.921 €

Yhdistyksen toiminta

Yhdistyksen toiminta kuluneena kautena keskittyi hoitokalastukseen ja kosteikkorakentamisen suunnitteluun ja niihin liittyviin neuvotteluihin maanomistajien kanssa, sekä hoitosuunnitelman päivittämisen käynnistämiseen. Hormajärven läntisen syvänteen hapetusta on jatkettu Vesi-Ekon kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti. Seuraavat työryhmät ovat toimineet kaudella 2017-2018:

Hoitokalastusryhmä

Hoitokalastus on tehokasta järven kunnostustoimintaa, jonka avulla pyritään erityisesti vähentämään järven särkikalakantaa, mikä edesauttaa järven ekosysteemiä toipumaan rehevöitymisen kierteestä. Hoitokalastuksesta huolimatta särkikalajen osuus on edelleen melko suuri, mikä puoltaa hoitokalastuksen jatkamista.

Syysnuottaukset tehtiin välillä 30.10.-8.11.2017. Nuottausurakoitsija oli Jomiset Oy. Nuottautalkoisiin osallistui viisi (5) Hormajärviyhdistyksen jäsentä. Nuottausten kokonaissaalis oli 1750 kg, josta yli 85% oli särkeä. Hoitokalastuksen saaliin nouti elintarvikeyritys Järki Särki Oy.

Kevään hoitokalastus aloitettiin 29. huhtikuuta, jolloin yhdistyksen talkooporukka yhdessä Jomiset oy:n kanssa laittoi neljä rysää Hormajärveen (paikat: Maalahti, Helenokka, Haavaistenlahti ja Opistonlahti eli Humppilanlahti). Rysät tyhjennettiin kuusi kertaa ja saalista tuli n. 1000 kg, etupäässä särkeä. Saalis lajiteltiin koon mukaan ja toimitettiin JärkiSärki oy:lle särkisäilykkeiden raaka-aineeksi. Rysät nostettiin pois 16. toukokuuta. Video ja kuvia hoitokalastuksesta on nähtävillä yhdistyksen Facebook-sivuilla. Suurkiitos aktiiviselle ja ahkeralle talkooporukalle!

Yhdistys lähetti keväällä kaikille Hormajärven kalastusosakaskuntien osakkaille ja vetäjille sekä yksityisille vesialueen omistajille kirjeen, jossa kerrottiin Hormajärven kunnostuksesta ja hoitokalastuksen merkityksestä sekä pyydettiin lupa hoitokalastuksen (rysäpyynnit ja nuottaus) jatkamiseen Hormajärven vesialueella. Kaikilta kalastusosakaskunnilta saatiin luvat sekä myös suurimmalta osalta yksityisiltä vesialueen omistajilta. Hoitokalastusryhmän vetäjänä ovat toimineet Anssi Vottonen ja Juhani Muhonen.

Oja- ja kosteikkotyöryhmä

Kosteikkojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä ojien kunnostaminen ja virtaaman hidastaminen on tarpeen, jotta hillitään ravinteiden huuhtoutumista järveen ja tukitaan kaikki mahdolliset kuormituslähteet. Pro Agrian konsultti (Timo E. Niemelä, Etelä-Suomen

salaojakeskus) laati ehdotuksen ja piirustukset raportin kahden kosteikkoalueen rakentamisesta syksyllä 2017. Ensisijaisiksi rakentamiskohteiksi valittiin Koivulan kosteikko sekä Paloniemen valuma-alue konsultin suosituksen, sekä maastokatselmuksen ja purojen pitoisuusmittausten perusteella. Koivulan kosteikon rakentamisen valmistelu on käynnistynyt hyvässä yhteistyössä maaomistajan kanssa. Kesän aikana pyydetään tarjoukset urakoitsijalta ja kosteikon rakentaminen alkanee syys-lokakuussa 2018.

Paloniemen kosteikkosuunnitelma vaatii lisäselvityksiä. Yhdistyksen hallitus tapasi maanomistajan eli Lohjan kaupungin edustajia maaliskuussa sekä pyysi kaksi ulkopuolista asiantuntija-arviota Paloniemen kosteikkosuunnitelmasta. Keskustelujen tuloksena hallitus päätti siirtää Paloniemen kosteikon rakentamisen vuoteen 2019 ja teettää lisäsuunnitelmia erityisesti Paloniemen ojan valuma-alueen suhteen.

Lisäksi yhdistyksen hallitus teki 14.5.2018 lausunnon koskien Lohjan kaupungin Paloniemen (L50, Paloniemi I) asemakaavaaluonnosta, jossa pyydettiin kaupunkia huomioimaan Hormajärvi-yhdistyksen toimesta rakennetut ja suunnitteilla olevat kosteikot suunnittelualueen hulevesien käsittelysuunnitelmassa.

Ojatyöryhmän vetäjänä on ollut Hannu Teinilä (2017) ja Anna-Stiina Heiskanen (2018).

Hapetus

Hapetus vähentää ravinteiden vapautumista järven syvänteiden sedimentistä. Läntisellä syvänteellä olevat hapettimet ovat olleet toiminnassa keväästä 2008 alkaen. Hormajärven hapettimet ovat toimineet kaudella 2017-2018 odotetusti. Hapettimet huollettiin 10.5.2017. Hapettimet pysäytettiin syystäskierron ajaksi 25.9.2017 ja käynnistettiin taas talven ajaksi 29.1.2018. Mittaustulosten perusteella voidaan todeta, että syvänneveden happitilanne ja fosforin määrä ovat laskeneet hapetuksen alkamisen jälkeen vuodesta 2008. Parin viime vuoden tulosten perusteella sedimentin ravinteidensitomiskyky on ollut aiempaa parempi, joten hapetuskatkokokeilu voisi olla jatkossa mahdollinen (Hormajärven hapetuksen vuosiraportti 2017, Vesi-Eko). Urakoitsijan (Vesi-Eko Oy) kanssa tehty hapetussopimus päättyy 30.9.2019. Hapettimien käyttökustannukset ovat n. 1200€ kuukaudessa. Yhdistys huolehtii hapettimien käynnistämisestä ja sulkemisesta syyskierron aikana. Sopimus kattaa laiteurakoinnin ylläpitoineen ja vuotuiset seurantaraportit. Hapetintarkkailijana on toiminut Anssi Vottonen.

Ympäristön tila

Yhdistyksen hallitus on aloittanut Hormajärven hoito- ja kunnostussuunnitelman päivityksen vuosille 2019-2025 yhdessä Länsi-Uudenmaan Vesi ja Ympäristö ry:n (LUVY) kanssa. Päivityksessä kuvataan Hormajärven nykytila sekä arvioidaan meneillään olevien hoito- ja kunnostustoimien vaikutuksia ja suunnitellaan jatkotoimenpiteitä. Päivityksestä vastaa LUVYn tutkimuspäällikkö Anne Liljendahl. Lisäksi hallitus on aloittanut yhdessä LUVYn, Virtavesi-yhdistyksen sekä Paloniemen kalastusosakaskunnan kanssa suunnittelun selvityksen tekemiseksi koskien Hormajoen elinympäristökartoitusta tarkoituksena selvittää soveltuuko Hormajoki lisääntyvän taimenkannan istutukseen, osana Karjaanjoen vesistövisio 2021-hanketta.

Ympäristöntila ryhmän vetäjänä on Anna-Stina Heiskanen. Hormajoen kunnostuksen suunnittelua vetää Juhani Muhonen.

Tiedotus

Hormajärvi-yhdistys on tiedottanut ajankohtaisista asioista ja tapahtumista pääsääntöisesti Facebook-sivuilla. (<https://www.facebook.com/hormajarvi/> ja yhdistyksen sivut

<http://www.hormajarvi.fi/> ovat pääasiassa pysyvemmän tiedon säilytykseen. Sieltä löytyy mm. raportteja ja yhdistyksen yhteystiedot. Kuluneena kautena sivustoja päivitettiin jonkin verran.

Pro Hormajärvi

Pro Hormajärvi-ryhmä ei ole toiminut kauden aikana. Ryhmän tarkoituksena olisi avustaa yhdistyksen hallitusta varainhankinnassa ja toimenpiteiden suunnittelussa.

Muuta toimintaa

Yhdistyksen vuosikokous ja kesäjuhla järjestettiin Kanneljärven Opistolla 29.7.2017. Ohjelmassa oli monenlaista toimintaa. Rannassa tutkittiin Irma Rouhaisen opastuksella Hormajärven vesikasveja, Jussi Rängman vei yleisöä veneajelulle. Länsi-Uudenmaan LINKKI-hajajätevesihankkeen neuvoja Minttu Peuraniemi opasti rantakiinteistöjen jätevesien käsittelyssä. Musiikkiesityksestä vastasi Esko Airikka. Ennen vuosikokousta Pekka Ilmarinen kertoi Hormajärven kaloista ja kalaistutuksista, sekä Ilkka Sammalkorpi (Suomen ympäristökeskus) kertoi Rehevien järvien kunnostuksesta ja hoitokalastuksen mahdollisuuksista järvien kunnostuksessa.

Yhdistyksen hallitus on myös hoitanut myös varainhankintaa tukituotteiden avulla. Yhdistyksen jäsenkorttiin on merkitty jäsenetuliikkeit.

Hormajärven kunnostus oli mukana **"100 suomalaista vesistötekoa"** kampanjassa ja pääsi mukaan 10 parhaan joukkoon, mutta ei kuitenkaan tullut valituksi yleisöäänestyksessä kolmen innostavimman vesistöteon joukkoon.

Yhdistyksen aloitteesta on syntynyt perinne juhlistaa kesäkauden päättymistä elokuun merkkitulilla elokuun viimeisen viikonlopun lauantai-iltana. Elokuun tulet sytytettiin taas kerran Suomen luonnon päivänä lauantaina 26.8.2017.

Kiitokset

Yhteistyö Länsi-Uudenmaan Vesi ja Ympäristö ry:n (LUVY), Lohjan kaupungin, Uudenmaan ELY-keskuksen ja Hormajärven kalastusosakaskuntien sekä yksityisten vesialueiden omistajien kanssa on jatkunut hyvänä. Yhdistys kiittää kaikkia yhteistyötahoja (Vesi-Eko Oy, ProAgria sekä Etelä-Suomen salaojakeskus, BellaMedia) ja yksityisiä henkilöitä monipuolisesta avusta ja panoksesta järven hyväksi. Kiitokset myös Kanneljärven Opistolle, joka on tarjonnut mainiot puitteet kesäjuhlille ja vuosikokouksille.

Järvisätkin kukkii (Kuva: Anna-stiina Heiskanen)